

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Po
tele
fon

o: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
— CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
— GRAVO: Kocencova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Nova napetost med Francijo in Italijo:

London posreduje med Rimom in Parizom

Prvotno šele meseca januarja nameravani obisk Chamberlaina in Halifaxa v Rimu bo že ta mesec — Anglija želi, da pride čimprej do sporazuma med Rimom in Parizom, da bi se mogla nadaljevati monakovska politika

Pariz, 5. dec. br. Demarš angleške vlade pri italijanski vladi je izzvala v francoskih političnih krogih veliko zadovoljstvo. Listi objavljajo vsebinsko angleške demarše in naglašajo, da Anglija nikdar ne bi mogla pristati na kake teritorialne zahteve na račun Francije. Še manj pa bi mogla Anglija pristati na kako spremembo statusa quo v Severni Afriki. Listi podčrtavajo zlasti strategično važnost Tunisa za primer vojne. Pisanje »Giornale d'Italia« je izzvalo v vsej francoski javnosti veliko ogorčenje. V uradnih francoskih krogih so zelo rezervirani in časopisni kampanji ne pripisujejo toliko važnosti, ter si še nadalje prizadevajo, da bi prišlo z Italijo do mirnega sporazuma.

Pojasnilo zunanjega ministra Ciana

LONDON, 5. decembra. Reutersjev diplomatski poročevalec poroča, da je italijanski zunanji minister grof Ciano izjavil francoskemu in angleškemu poslaniku v Parizu glede svojega govora, ki ga je imel na zadnjem zasedanju italijanskega

parlamenta, da ne more prevzeti odgovornosti za vzklike narodnih poslancev, za radi katerih se je razburila vsa francoska in angleška javnost. Britanski poslanik v Rimu je izjavil, da Italija nima nobenega razloga, da se ne bi držala sporazuma v Francijo in Anglijo, s katerim je bil zagotovljen status quo v Sredozemlju.

Stališče Italije

Rim, 5. decembra. AA. DNB: Uradno poročilo angleške vlade o potovanju Chamberlaina in lorda Halifaxa v Rim je v tukajšnjih političnih krogih izzvalo največje zadovoljstvo, ker v tem poročilu vidijo jasen dokaz, da hoče Velika Britanija nadaljevati politiko, ki se je začela v Monakovu.

Prav isti italijanski krog pa poudarja, da je razburjanje francoskega javnega mnenja zaradi Tunisa tem bolj nerazumljivo, ker Italija v tem oziru še ni povedala svojega uradnega stališča. Določbe, ki se v pogodbi med Italijo in Anglijo nanašajo na status quo, pa se res tičejo samo odnosov med Anglijo in Italijo, pravi status quo v Sredozemskem morju

pa se bo določil šele tedaj, ko bodo urejeni odnosi med Italijo in Francijo. V Rimu so prepričani, da se bodo na sestanku med italijanskimi in angleškimi državni obravnava tudi ta vprašanja. Rimski tisk še polemizira s francoskim tiskom in zahteva, da naj se tako zvana monakovska politika nadaljuje v smislu italijanskih zahtev. Listi so objavili na prvi strani, toda brez kome narave vesti o datumu Chamberlainovega in Halifaxovega obiska v Rimu.

Manifestacije za Francijo v Tunisu

Tunis, 5. decembra. AA. Havas: Med večeršnjimi manifestacijami je bilo aretiranih 15 oseb, in sicer polovica Korzičani in druga polovica italijanskih protimanifestantov. Zaprli so tudi nekega italijanskega učitelja, ki je izzval z revolverjem v roki ni nekega drugega Italijana, ki se je z nožem zakadil med mladino, ki je korakala pred italijanski konzulat. Zaslišali pa so še mnogo drugih oseb, po zadnjih obvestilih je pred ita-

janskim konzulatom manifestiralo 300 oseb. Množica je prodira skozi kordon policije, vendar pa jih je le-ta hitro razpodela. Škoda razbitih italijanskih trgovin je mnogo večja, kot pa se je to prvotno mislilo. Po ulicah korakajo močni policijski oddelki, ki imajo namen preprečiti nove manifestacije. Italijanski konzulat stražijo močni oddelki mobilne garde in policije.

Susse, 5. decembra. AA. Havas: Včeraj so tukajšnji židi in muslimani skupaj priredili manifestacije proti Italiji zaradi zadnjih manifestacij pred italijanskim parlamentom. Množice so korakale v sprevidih po ulicah in vzklikale živele Francija! živele vojska! živele beji! živele Tunis! Prirejanih je bilo več shodov, na katerih so govorniki poudarjali zvestobo prebivalstva Franciji.

Nove demonstracije proti Franciji

RIM, 5. dec. e. »Havas« poroča, da bo eden izmed glavnih trgov v mestu Arezzo preimenovan in se bo imenoval Korziški trg.

Anthony Eden

bivši angleški zunanji minister, je včeraj odpotoval v Ameriko, kjer bo ostal več tednov ter bo imel razgovore z vodilnimi ameriški državni in politiki. Sprejet bo tudi pri prezidentu Rooseveltu. Njegovemu potovanju pripisujejo v političnih krogih veliko važnost, ker ga smatrajo za voditelja ene skupine, ki se zavzema za čim tesnejše sodelovanje vseh demokratičnih držav.

Obisk angleškega kralja v Rumuniji

BUKARESTA, 5. decembra. Službeno se objavlja, da bosta angleški kralj Jurij in kraljica Elizabeta obiskala rumunskega kralja Karola in prestolonaslednika dne 8. junija 1939.

Vojvoda Kentski na pogrebu kraljice Maud

LONDON, 5. dec. e. Vojvoda Kentski se je odpravil v Oslo, kjer bo zastopal angleškega kralja pri pogrebu umrle angleške kraljice Maud.

Poljska odlikovanja

BEograd, 5. decembra. Svoji je poljski poslanik v Beogradu na svečan način izročil nekaterim našim višjim oficirjem poljska odlikovanja. Brigada generala D. Joksimovića in Dragoslav Milosavljevića sta dobila visok red Polonija restituta II. stopnje. Poljski poslanik Demicki je odlikovanje nagovoril in obrazložil pomen odlikovanja, v imenu odlikovancev se je poslaniku zahvalil general Milosavljević.

Protiburžjska razstava v Rimu

RIM, 5. dec. e. »Havas« poroča, da bo v kratkem odprta protiburžjska razstava, na kateri bodo prikazane v karikaturnih razne »buržjske navade in običaje«, tako podajanje rok v pozdrav, smenjanje klobuka, prirejanje banketov in konferenc itd.

Borzna poročila.

Curih, 5. decembra. Beograd 10. — Pariz 11.62, London 20.64, New York 44.75, Bruselj 74.12, Milan 23.175, Amsterdam 239.60, Berlin 176.45, Praga 15. — Varsava 82.87, Bukarešta 3.25.

Guverner Narodne banke o dinarju

Novi ukrepi za kontrolo deviz

Beograd, 5. decembra AA. Guverner Narodne banke dr. Milan Radosavljević je dal zastopnikom tiska tole izjavo: Ohranitev stabilnosti dinarja je glavni cilj naše valutarne politike. To je bilo nekajkrat povedano v izjavah članov kr. vlade in Narodne banke. Ta cilj je bil z uspehom dosežen. Dinar se s popolno pravico prišteva v vrsto zdravilnih in solidnih valut. Naceljno zaupanje v dinar je v naši državi in tujini v popolni meri upravičeno. Uravnovesjenost našega državnega proračuna, ravnotežje trgovinske bilance in močna podlaga Narodne banke v zlatu in devizah, so danes večji kot so bili kdajkoli prej. Predstavljajo popolno jamstvo za varnost naše monetarne enote. Tudi za časa najtežjih mednarodnih komplikacij v septembru je dinar pokazal izredno odporne sile in čvrstost. Zadanje dni so v zvezi z zmanjšanjem izvoza v neklerinske države in povečanjem deviz nekaterih artiklov, ki jih nabavljamo drugod, v prvi vrsti surovin, a v neki meri kot refleks deviznih težav, ki jih imajo razne druge države, nastale živahne fluktuacije na našem svobodnem deviznem sektorju. Narodna banka je zadovoljevala in še zadovoljuje potrebe v svobodnih devizah za nabavo surovin, kakor n. pr. bombaž, volno itd., po stalnem tečaju 238 din za en funt sterling, v želji, da obdrži domačo proizvodnjo v popolnem obsegu ter zagotovi preskrbo države z artikli širke potrošnje. Glede ostalih potreb v svobodnih devizah so bili interesi poslani na svobodni trg. Medtem pa, ko na

svobodnem tržišču prevladuje momentalna povpraševanje nad ponudbo, se je pokazala tendenca naraščanja kurza. Važno je pri tem omeniti, da v enem sektorju, v katerem se plačevanje vrši po kliringu in ki obsega okoli 75% naše zunanje trgovine, niso nastale nikake spremembe. Resnica je da podražitev svobodnih deviz deluje povoljno na naš izvoz v devizne države, do česar nam je bilo izjemnih gospodarskih in finančnih razlogov mnogo, oziroma obratno, da zadržuje uvoz fabrikatov iz teh držav. Tudi brez kakršnekoli intervencije bi prišlo v najkrajšem času — za kar se je treba zahvaliti ukrepom za pospeševanje izvoza v devizne države — do izenačenja ponudbe in povpraševanja v svobodnih devizah in stabilizacije kurza.

V sveti si svoje naloge, da zaščiti narodni denar. Narodna banka ne more prepustiti igri ponudbe in povpraševanja svobodno polje dela v določevanju kurza svobodnih deviz. Zato je v sporazumu s finančnim ministrom podzvela nekatere ukrepe, ki bodo zadržali uvozi trgovine in enakomerno preskrbo s potrebnimi devizami in preprečili, da ribiči kurzi ne bodo prekorčili nivoja, ki odgovarja našim potrebam in dolječnim ciljem naše devizne valutarne politike. Razpoložljivost z zadostnimi rezervami na Narodna banka od svoje strani posredujevala na deviznem tržišču z namenom da zagotovi dinarju stabilnost, ki je prvi pogoj za nadaljnji razvoj našega narodnega gospodarstva, a prav tako bo tudi podzvela svojo akcijo

za dosego trajnega ravnotežja v devizni bilanci, pa tudi za ceno razširitev dosežanih omejitev in poostreje kontrolnih ukrepov.

Če upoštevamo vse te elemente, moremo

reči mirne duše, da ne obstajajo upravljene vzroki za kakšno vznemirjanje glede nadaljnjega razvoja razmer na deviznem trgu.

Ribbentropov obisk v Parizu

Francoski in nemški komentarji

Pariz, 5. dec. br. Jutri prispe v Pariz nemški zunanji minister Ribbentrop, da v imenu nemške vlade podpisne skupno izjavo Francije in Nemčije, s katero bosta svečano potrdili, da med obema državama ne obstoja več nikakršni spor in da se v medsebojnih odnosih za vselej odrekata vojni. Vladni listi podčrtavajo veliko zgodovinsko važnost tega dogodka in pišejo, da bo pri tej priliki prišlo med nemškimi zunanjimi ministrom in francoskimi državniiki do razgovorov o vseh perečih problemih. Franco-

ski državniiki bodo zlasti zahtevali, da se Ribbentrop točno izjavi o stališču Nemčije glede italijanskih aspiracij na francosko posest v Tunisu. Od odgovora Nemčije v tej zadevi bo v veliki meri odvisen nadaljnji razvoj pariških razgovorov in splošnih odnosov med Parizom in Berlinom. Z nemške strani naglašajo, da skupna francosko-nemška izjava ne bo v nobenem pogledu vplivala na odnose Francije do Anglije, prav tako pa tudi ne na odnose Nemčije do Italije.

Volitve v sudetskih pokrajinah

Udeležba je znašala 98.9 odstotka

BERLIN, 5. dec. br. Včeraj so bile dopolne volitve v onih pokrajinah, ki so bile z monakovskim sporazumom odcepljene od češkoslovaške in priključene Nemčiji. Volilnih upravičencev je bilo 2 milijuna 525.346, volitev pa se je udeležilo 2.497.416 volilcev. Za kandidate narodnosocialistične stranke je glasovalo 2 milijona 464.494 volilcev, proti njim pa

97.426. Neveljavnih glasov je bilo 5.496. 98.9 odstotka oddanih glasov je torej odpadlo na postavljene kandidate, proti njim pa 1.1 odstotka. Kakor zatrujejo, bo v kratkem sklican nemški državni zbor, na katerem bo kancelar Hitler poročal o uspehih, doseženih v letošnjem letu na polju zunanje politike.

ski okraj Jože Lavrič, nakar je bilo zborovanje končano.

Maribor, 4. dec. AA. Danes dopoldne je bilo veliko zborovanje najprej v Celju, nato pa ob 11. v Mariboru. Na to zborovanje je prišel tudi notranji minister dr. Anton Korosec, ko se je pripeljal na kraj zborovanja, je prišlo do navdušenih manifestacij in vzklikov Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, voditelju Slovencev dr. Antonu Korosecu in Jugoslavi. Godba je nato zaigrala državno himno. Poleg ostalih govornikov je na tem zborovanju govoril tudi minister dr. Anton Korosec, ki je posebno naglasil, da je sedanja vlada ohranila državi mir ter posvetila vso svojo pozornost zaščiti naših državnih meja. Na zborovanje v Maribor je prišlo okoli 10.000 ljudi. Tu je minister dr. Korosec govoril o delu in nalogah JRZ ter naglasil:

Nočemo biti boljševiki, niti fašisti, niti prvo niti drugo nočemo biti. Želimo biti zavezni Jugoslavi in nič drugega. Ob teh besedah je prišlo do navdušenih ovacij, ki so trajale nekaj minut.

Novi Sad, 4. dec. Danes ob 10. dopoldne je bilo v Novem Sadu veliko zborovanje krajevne organizacije JRZ. Na zborovanje je prišlo okoli 3000 prisluštev te stranke. Zastopani so bili vsi družabni sloji iz Novega Sada. Velika dvorana hotela »Sloboda«, kakor tudi vsi stranski prostori in dvorišče so bili polni ljudstva. Zborovanje je začel prvi podpredsednik krajevne organizacije Obrad Milutinović, ki je pozdravil številne prislušče vladne stranke ter nato dal besedo predsedniku skupščine Stevanu Ciriću. Stevan Cirić, ki je poslanik kandidat za mesto Novi Sad, je v svojem enournem govoru izčrpno prikazal uspehe delavnosti sedanje vlade, tako v zunanji, kakor tudi v notranji politiki. Poudaril je velike uspehe, ki so bili

Govori ministrov

Osijek, 3. decembra. AA. Po enodnevnem bivanju v Zagrebu, kjer je imel več konferenc s pristaši JRZ, je minister za trgovino in industrijo inž. Nikola Kabalin danes jutraj ob šestih prispel v Osijek. Tu se bo zadržal tri dni, ter bo v tem času obiskal številne kraje v osješkem srežu, kjer pri sedanjih volitvah kandidira. Najprej je davi obiskal Erdub, kjer je imel zelo uspešno in dobro obiskano konferenco JRZ. Konferenco je začel Jovan Vuković, nakar je po krajšem pozdravu dal besedo ministru Kabalinu. Ker se je konference udeležilo mnogo Hrvatov pristašev HSS, je minister Kabalin posvetil velik del govora njim. Zlastno je, — je dejal — da so v teh težkih časih še vedno ljudje, kakor n. pr. dr. Maček, ki misli, da je narodnim potrebam mogoče zadovoljiti s paradami, svečanostmi, proslavami godov in rojstnih dni in z razobešanjem zastav. Se bolj žalostno pa je, da dr. Maček terorizira in tiranizira vsakega, kdor oboja njegovo politiko. Pa tudi ne bo oviralo JRZ, da zmaga pri decembrskih volitvah. JRZ bo zmagala z ogromno večino, kajti zanjo govori nepregledna vrsta del na polju zboljšanja narodnega življenja. Minister Kabalin se je dotaknil nekaterih vidnejših uspehov kr. vlade v zadnjih treh letih, ter je nato pozval vse navzoče, da 11. decembra glasujejo za državno listo, katere nosilec je dr. Milan Stojadinović. Po govoru, ki so ga navzočini neprestano prekinjali z navdušenimi vzkliki, je Vuković zaključil konferenco.

Danes ob 18. je trgovinski minister inž. Nikola Kabalin prisotnosti svečani seji trgovinske in industrijske zbornice v Osijeku. Imel je tudi govor, v katerem je razložil trgovinsko politiko sedanje vlade, ki poklanja vse svoje sile za povzdigo zunanje in notranje trgovine. Nocoj ob 21. se

bo minister Kabalin udeležil zabavne večera, ki ga priredijo učenci trgovske akademije.

Makarska, 3. decembra. AA. Minister Ante Maštrović je včeraj prišel v Makarsko. Svoji je imel v prostorih krajezne organizacije JRZ konferenco s svojimi strankarskimi prijatelji.

Ljubljana, 3. decembra. AA. Danes dopoldne ob 9.25 se je p. p. peljal iz Beograda v Ljubljano s orient. ekspresom minister za notranje zadeve dr. Anton Korosec v spremstvu svojega osebnega tajnika g. Antona Kostaka. Na kolodvoru je ministra dr. Korosec sprejel in pozdravil ban dravske banovine dr. Marko Natlačen. Minister dr. Korosec se bo zadržal na področju dravske banovine tri dni radi volilne agitacije.

Litija, 3. decembra. AA. V Litiji je bilo danes manifestacijsko volilno zborovanje JRZ, ki se ga je udeležil tudi notranji minister dr. Anton Korosec. Po hišah so bile razobešene državne zastave. Na čast ministru dr. Korosecu, ki je častni občan Litije, so bili postavljeni trije slavoloki okrašeni z zelenjem in zastavami. Na slavolokih je bilo zapisano »Dobrodošel voditelj!« »Bodi pozdravljen varuh naše domovine!« »Živel graditelj Jugoslavije!« V trudu in znoju gradimo svojo domovino! Bodi pozdravljen naš častni občan!«

Cepprav je bil delavnik, je vendar prišlo k sprejemu ministra dr. Koroseca ogromno vrsto ljudi. Na obeh straneh ulice, do vhoda v Hranilnico, kjer je bilo zborovanje, je ljudstvo tvorilo gost spalir. V neposredni bližini zgradbe tamkajšnje hranilnice so stali v spalirju šolski otroci pod vodstvom svojih učiteljev. Minister dr. Korosec se je pripeljal v Litijo ob 14. v spremstvu poslanskega kandidata za litijski okraj Jožeta Lavriča. Ko je stopil iz avtomobila, ga je ljudstvo navdušeno pozdravilo: Živel voditelj jugoslovenskega naroda; živel dr. Korosec! V Litiji so mu pri-

redili izredno lep sprejem, pri katerem so sodelovali tudi predsednik okrajne organizacije JRZ Hinko Lebinger, zastopniki vseh občin iz litijskega okraja, 17 po številu starejših sodišča dr. Ivan Tratinik, okrajni načelnik Alojzij Gregorin, ravatelj državne zbirčarne Ivan Havstja, starešina gasilske župe Dobnar, dekan Anton Gornik, župnik Dinko Lovšin, upravnik pošte Cvetko Kobe, šef železniške postaje Križman zastopnik hranilnice, inž. Valentić in Tone Jeltnikar, ravnatelj meščanske šole Vladimir Rojc upravitelj ljudske šole Drago Grostaka starešina finančne kontrole Leše in veliko število pristašev JRZ. Pri vstopu v Litijo je pri prvem slavoloku zaželel dobrodoščilo ministru dr. Antonu Korosecu v imenu tamkajšnjega prebivalstva predsednik občine Lebinger. Dr. Korosec se je zahvalil vsem za lep sprejem, nato pa je šel v družbi poslanskega kandidata dr. Lavriča in predsednika občine Lebingerja skozi gost spalir pristašev JRZ. Pri tej priliki so mu priredili navdušene ovacije. Pri tretjem slavoloku so sprejeli ministra Koroseca duhovščina in velika množica ljudstva. Učenka ljudske šole ga je pozdravila s priložnostno pesmico, ter mu izročila tudi lep šopek cvetja. Zatem je bilo zborovanje v dvorani, kjer je na pročelju visela slika Nj. Vel. kralja Petra II., ovita z veliko zastavo. Dr. Korosec so ponovno priredili navdušene ovacije. Mnogi, ki so prišli na to zborovanje, so morali poslušati govor ministra dr. Koroseca z dvorišča, kjer je bila dvorana preveč polna. Zborovanje je vodil predsednik okrajne organizacije JRZ Lebinger, ki je takoj dal besedo ministru dr. Korosecu. Navzočini so voditelja Slovencev neprestano prekinjali z navdušenimi vzkliki. V svojem govoru je dr. Korosec prikazal našo notranjo in zunanjo politiko ter poudaril, kaj je vse storila vlada dr. Milana Stojadinovića za državo. Za njim je govoril kandidat za litij-

doseženi na kulturnem in gospodarskem polju, nato pa v glavnih potezah očrtni program JRZ ter primerjal delo sedanje vlade in vladne stranke z destruktivnim delom opozicije. Pozval je novosadsko prebivalstvo, da s svojimi glasovi 11. decembra nagradi doseženo uspešno delavnost kraljevske vlade ter omogoči s tem nadaljnjo produktivno in uspešno delo te vlade. Za predsednikom skupščine Stevanom Ciriću je govoril še novosadski župan Kosta Miroslavjević, nakar je bilo navdušeno uspešno zborovanje zaključeno. Navzočini so navdušeno vzklikali predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ostalim ministrom in svojemu poslanskemu kandidatu Stevanu Ciriću.

Vukovar, 4. decembra. AA. Po uspešnem zborovanju v Osijeku sta se trgovinski minister Nikola Kabalin in minister Djura Janković odpotovala v Vukovar. Vse mesto je bilo v zastavi. Zborovanje v Vukovaru se je udeležilo nad 4.000 ljudi. Vukovar je tokrat dokazal, da je stara darikalna trdnjava. O priliki tega zborovanja je prišlo do navdušenih manifestacij in vzklikov Nj. Vel. kralju, kr. namestniku Pavlu, predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ostalim ministrom in Jugoslavi. Minister Kabalin je v svojem govoru med drugim poudaril, da v našem političnem življenju obstojita dve koncepciji. Prva je JRZ na čelu z dr. Milanom Stojadinovićem, druga pa je koncepcija dr. Mačka. Razlika med njima je v tem, da pomeni dr. Stojadinovićevo delo red, mir in blagostanje v državi, dr. Mačkova pa nered, brezdolje, nemir in razdiranje vsega. Jugoslavi nimajo ničesar izbirati in vedo za koga bodo 11. decembra glasovali. Minister Djura Janković se je dotaknil ideje narodnega in državnega edinstva ter tudi poudaril, da je to zborovanje dokaz, da jugoslovenski narod ni za nobeno delitev, ne za avtonomijo, in tudi ne za federacijo.

Beraška nadloga po kmetih

Vse delamrznice bi morali poloviti in odpraviti v posebna delavska taborišča

Križevci, 2. decembra. Zda na simo so berači, brezposelni in drugi taki, kar poplavili naše podeželje. Ker so po mestih in raznih krajih nekoli zajemali dotok teh ljudi, ki bodisi iz delamrznosti, bodisi iz stvarne potrebe, beračijo in nadlegujejo ljudi, so pritisnili na deželo, kjer ukrepi niso takšni strogi, kakor po mestih in tudi okoli policije ni tako budno, kakor v mestu. In baš sedaj, ko se bliža zima in ni nikjer zatočišča, je podeželje polno teh ljudi, ki postajajo za naše kmete, obrtnike in podeželske uradnike, prava nadloga, ker postajajo nekateri celo nasilni in hočejo celo z grožnjami izsiliti miloščino.

Marsikdo se usmili berača, ki je res potreben milodara, saj se mu ta potreba vidi že z obraza, ali pa ej pohabljen, invalid, ki si res sam težko služiti svoj vsakdanji kruh. Takemu revežu človek rad pomaga, če le more. Ali, če se ti prične v hišo močan moč, kateremu smrdi iz ust po žganju in drugih alkoholnih pijačah in nastopa zelo arogantno ter celo zahteva, kaj hoče imeti, pa tudi vsakemu, še tako usmiljenemu človeku preseka tako drznost. Pod raznimi pretekami, da imajo številne družine, da so brezposelni, da ne najdejo službe, hočejo prepričati ljudi o težki usodi, ki jih zasleduje in ko nabere par dinarjev, hiti takoj v gostilno, da jih zapije. Pri tem pa so vsi nešteti vzroki in potrebe beračenja postranske stvari, samo da se pije. Zanimivo pa je, da taki delamrzniki sprejemajo samo denar, kruha ali jedila odklanjajo, če so itak dobe povsod. Denarja pa ne. Kje pa naj dobi kmet denar? On ga tudi nikam vedno na razpolago in če bi oteževali, ki pride v hišo, dati nekaj drobiža, bi moral imeti več dohodkov, kakor jih ima. Ravno tako je v obrtnikom in uradnikih. Če daš kakemu beraču ali pa brezposelnemu 25 par, se ti namrdne in se ti niti ne zahvali, češ, to je premalo. Ako preračunamo, da dobi pri vsaki drugi hiši krono, je njegova dnevna bilanca večja, kakor pa dnevni zaslužek delavca, ki mora za boriš 10—20 din delati in garati.

Gotovi taki tipi, ki so videli, da je z denarjem slaba, so ubrali druge metode beračenja. Zahtevajo obkoto. Ta bi rad starše devije, oni srajco, tretji hlače, četrti spet sukno i. t. d. potem pa barantajo z nabranimi oblačili. Samo da dobe par dinarjev za pijačo. Če bi človek hotel ustreči vsakemu posameznemu in ugoditi njegovim zahtevam, bi moral imeti doma celo starišarino in pa posebno blaginjo.

Od kod vse se priključijo ti ljudje, je čudno. Prihajajo s Hrvaškega, iz Srbije, iz vseh krajev Slovenije in celo z onstran meje, kjer takim potepuhom in delamrznice

žem menda še bolj stopajo na prsto, kakor pri nas. Večkrat se zgodi, da si pri njih vednih vratih srečata dva taka berača, eden pride v hišo, drugi pa gre iz nje. Med njimi so posebno zanimivi tipi, ki skušajo svoje prošnje moledovanja in zahteve podpreti s raznimi tajnimi zgodbinami in podobno. Tako se je pred dnevi potikal po Murskem polju starejši možič s lajno, ki je ustavljal ljudi kar na cesti. Vsakemu, ki mu je dal malo drobiža, je navel svojo lajno, iz katere so doneli škripajoči glasovi tiste znane »O du mein Oesterlech...« Bil je celo ponosen na ta komad, češ, da ga ima samo on. Drugi je bil spet nek nemško govoreči mož srednjih let, zavil v ponošen plašč, v katerem je nosil veliko plavico. Ljudem je pravil, da je tu nekje na Murskem polju pristojen in je bil od prevrata v Avstriji, kjer je delal, a sedaj so ga pregnali in je brez vsakih sredstev. Na vprašanje, če zna slovenski, je odkimal in celo dejal, da ga itak povsod razumejo.

Take in slične dogodke lahko doživlja vsak dan po našem podeželju, kjer se razni taki tipi počutijo dovolj varni in nadlegujejo ljudi. Če pa takemu človeku ponudimo delo, n. pr. žaganje drv ali kaj podobnega in mu obljubimo hrano in par dinarjev, se ti izmuzne, češ, da ne more, da se mu nekam mudi. Seveda, kdo bo pa delal, če se lažje živi z beračenjem. Pri delu se človek utruja, tako pohajkovanje in beračenje pa prinaša stalno nekaj novega in tudi več nese, tu pa tam se pa da tudi kaj ukrasti.

Vse te delamrznice, ki so sposobni za delo, a hočejo prijeti za posleno delo, bi morali poloviti in odpraviti v posebna delavska taborišča, kakor imajo to urejeno druge države. Tam bi morali ti ljudje delati, pošteno delati in si služiti svoj vsakdanji kruh. Ne pa, da hočejo živeti na račun brezposelnih podporn in na račun drugih ljudi. Denar, ki ga potrebuje razne ustanove za brezposelne, kot redne in izredne podpore, bi se na ta način, da bi se investiralo za javna dela, dvojno obrestoval. Javna dela, katerih bi bilo pri nas dovolj, bi se izvrševala, oni pa, ki pohajkujejo okrog in dobivajo razne brezposelne podpore, za brezdelje, bi delali in si ta denar z delom zaslužili. V teh taboriščih bi bili tudi pod stalnim nadzorstvom in bi tako marsikateri kriminalni zločin izostal. Tuja lastnina bi bila varna in naši preiskovalni in drugi zapori bi imeli manj gostov. Obenem pa bi tudi moralni efekt takega prisilnega dela teh ljudi, bil večji in ugodnejši, ker bi se sčasoma ti ljudje tudi navadili delati. Naše podeželje in podeželsko prebivalstvo pa bi si oddahnilo, ker bi imelo mir pred raznimi nadležnimi gosti.

— Vik —

Dve zanimivi nogometni tekmi v Mariboru

ISSK Maribor dobil že izgubljeno tekmo proti Rapidu — Slavija zopet poskrbela za senzacijo

Maribor, 4. decembra. Jesenske tekme za prvenstvo mariborskega okrožja LNP se naglo bližajo koncu, kajti v četrtek 8. t. m. bomo potegnili črto pod dosežene uspehe in neuspehe. Zadnji del te dolgotrajne in vznemirljive konkurence je prekoncil vse račune posameznih konkurentov, tako da je položaj v prvenstveni tabeli nejasen, in sicer v toliko, ker danes z gotovostjo ne moremo reči, kateri trije klubi mariborskega okrožja LNP bodo spomladaj igrali v ožjem tekmovalstvu za prvenstvo LNP. Tudi današnja prvenstvena nedelja ni prinesla nobene jasnosti, ampak se je položaj še bolj zapletel, kajti tudi danes je ambiciozna Slavija poskrbela za majhno senzacijo. Porazila je namreč SK Muro, tisto Muro, ki je pred tremi dnevi prepričevalno premagala Rapidovce. Druga današnja tekma in sicer med ISSK Mariborom in SK Rapidom ni sicer prinesla presenečenja, Rapidovci so imeli zmago takorekoč že v žepu, pa jim je v zadnji sekundi ISSK Maribor iztrgal obe točki.

Prvenstvena tabela kaže po današnjih tekмах naslednjo sliko:

Čakovečki SK	7	5	2	0	15:5	12
Železničar	7	3	3	1	10:7	9
Mura	9	3	2	4	19:19	8
Maribor	8	2	3	3	14:13	7
Rapid	8	3	1	4	18:18	7
Slavija	8	1	3	4	9:23	5

ISSK MARIBOR : SK RAPID 3 : 2 (1 : 2)

Vsi, ki so prisostvovali tekmi na Rapidovem igrišču pa niso računali, da bo ISSK Maribor zmagal, kajti tri minute pred koncem igre je vodil Rapid z 2 : 1. Tem večje je bilo presenečenje na eni in radost na drugi strani, ko se je Mariboru ne samo posrečilo, da je minuto pred koncem izenačil, ampak da je dobesedno v zadnji sekundi zabil zmagovalni gol, ki so ga sprejeli pristaši ISSK Maribora z urnesnim

vzklikanjem. Zmago si je ISSK Maribor po poteku igre sodeč sicer zaslužil, vendar pa je uspeh omogočila šele pregrupacija enajstorce, ki je bila izvršena 10 minut pred samim koncem tekme. Na drugi strani pa je Rapid popolnoma sam kriv, da je izpustil zmago, ker ni zaprl igre, kar bi vsakdo, če ima zmago v rokah, storil.

Tekma sama je bila prav zanimiva, prepletena je bila sicer z raznimi »prijaznostmi«, vendar ni bilo nobenega incidenta, ker sta bili obe moštvi disciplinirani. Tudi gledalci niso danes preveč uporabili svojega glasovnega materiala, izvzemši zadnje minute, pa tudi žaljivih vzklikov nismo slišali...

O moštvih samih ni mnogo povedati. Oba nasprotnika sta imela svoje najboljše moči v zadnjih formacijah, dočim sta oba napada operirala slično in z enakim uspehom ali neuspehom s to razliko, da je imel Maribor preudarnejše napadalce, ki so spretno izkoristili nasprotnikovo zmedo.

Sodil je g. Konič. Piskal je le manjše faule in nekatere offside, v ostalem pa je pustil oba nasprotnika igrati kakor sta pač znala in hotela.

SK SLAVIJA : SK MURA 2 : 1 (0 : 1)

Pobreska Slavija je žela danes triumf. Premagala je nasprotnika, ki mu tudi močnejši klubi niso bili kos. Zmaga je rezultat vnetega prizadevanja, brezprimernega elana in požrtvovalnosti, ki so bile danes odločilne važnosti za izid tekme.

Mura daleko ni zaigrala tako, kakor proti Rapidu. Morda je moštvo podcenjevalo nasprotnika, kajti vsi od kraja so podajali slabo igro. Morda pa je Murašem ležala v nogah še četrtkova tekma proti Rapidu. Dejstvo je pač, da so napadalci precej netočno kombinirali in premalo streljali. Sodil je g. Hobacher iz Celja.

Miklavževa nedelja v Mariboru

V Sokolskem domu je bilo prirejeno lepo miklavževanje za deca

Maribor, 4. decembra. Miklavževa nedelja je bila danes tudi v Mariboru v znamenju tradicionalnega miklavževanja. Starši so tudi letos ogromno žrtvovali, da so pripravili svojim malčkom nekaj veselih uric. Mariborske trgovine so bile dopoldne odprte, da so mamice lahko še v zadnjem hipu nakupile darila za svojo ljubljeno deca. Malone v vseh gostilnah in kavarnah je bilo snoči in danes razgibano in živahno miklavževanje. V središču snočnjih in današnjih prireditev pa je bilo krasno uspešno miklavževanje, ki ga je prired